

خود آموز اصول فقہ

(جلد اول)

www.ketab.ir

محمد رضا نیک سر

سرشناسنامه	: نیک سر، محمد رضا، ۱۳۴۲-
عنوان و نام پدیدآور	: خود آموز اصول فقه ج ۱
مشخصات نشر	: قم : دارالفکر، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۴۸۸ صفحه.
شابک	: ۳-۰۸۰-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸ شابک دوره: ۱-۰۸۴-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شماره کتاب شناسی ملی	: ۳۸۶۰۶۹۲

انتشارات دارالفکر
تاسیس ۱۳۳۶

مؤسس: مرحوم حضرت حجة الاسلام والمسلمین
آقای حاج سید عبدالعزیز مولانا (ره)

خود آموز اصول فقه (جلد ۱)

ناشر: محمد رضا نیک سر
ناشر: انتشارات دارالفکر
چاپخانه: قدس- قم
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۰۸۰-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸ | ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۸۰-۳

شابک دوره: ۱-۰۸۴-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸ | ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۸۴-۱

انتشارات دارالفکر

دفتر مرکزی: قم خیابان معلم، مجتمع ناشران پلاک ۲۶

تلفن: ۳۷۷۴۳۵۴۴، ۳۷۷۲۳۲۴۵، فاکس: ۳۷۷۲۸۸۱۴

دفتر تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری،

روبه روی اداره پست، پلاک ۱۲۴ واحد یک، تلفن: ۶۶۴۰۸۹۲۷

فروشگاه تهران: ۶۶۴۷۶۴۸۸

فهرست مطالب

مقدمه ۲۰

درس اول

المدخل ... أكثر من مسائل هذا العلم ۲۲

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۲۳

شرح و تفصیل ۲۵

الحکم: واقعی (ظاهری) ... علی ما ذکرناه فی التعریف - ضمائر و نکته ها ۲۷

ترجمه متن ۳۰

شرح و تفصیل ۳۶

درس دوم

موضوع علم الاصول ... و لا دلیل علیہ - ضمائر و نکته ها ۳۳

ترجمه متن - شرح و تفصیل ۳۴

فائده ... للأحكام من أدلتها ۳۵

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۳۶

شرح تفصیل ۳۷

تقسیمُ أبحاثه ... أو لم يُنَحَّ عنها ۳۷

ضمائر و نکته ها ۳۸

ترجمه متن ۳۹

شرح و تفصیل ۴۰

درس سوم

- ۴۳ المقدمة ... هذه في الدلالة الوضعية - ضمائر و نکته ها
- ۴۴ ترجمه متن
- ۴۵ شرح و تفصیل
- ۴۶ من الواضع ... و لعرف عند كل لغة واضعها - ضمائر و نکته ها
- ۴۷ ترجمه متن
- ۴۸ شرح و تفصیل
- ۵۰ الوضع تعييني و تفصيلي ... و يسمى الوضع حينئذ تعيينيا - ضمائر و نکته ها - ترجمه متن
- ۵۱ شرح و تفصیل

درس چهارم

- ۵۲ اقسام الوضع ... كما لو كنا نضع ناء في ... ضمائر و نکته ها
- ۵۴ ترجمه متن
- ۵۵ شرح و تفصیل
- ۵۶ ولما عرفنا ان المعنى ... الوضع خاص و الموضوع له عام
- ۵۷ ضمائر و نکته ها - ترجمه متن
- ۵۹ شرح و تفصیل
- ۶۰ لا نزاع في إمكان الأقسام ... على ما سيأتى
- ۶۱ ضمائر و نکته ها - ترجمه متن
- ۶۲ شرح و تفصیل

درس پنجم

- استحالة القسم الرابع ... لأجل أن يكون تصوراً للعام بوجه - ضمائر و نکته ها ۶۴
- ترجمه متن ۶۵
- شرح و تفصیل ۶۶
- أن الخاص ليس من ... على المجهول المطلق ۶۷
- ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۶۸
- شرح و تفصیل ۶۹
- وقوع الوضع الدائم ... واختاره المحقق صاحب الكفاية ۷۰
- ضمائر و نکته ها ۷۱
- ترجمه متن ۷۲
- شرح و تفصیل ۷۴

درس ششم

- إن الحروف لم توضع ... متقومة بغيرها - ضمائر و نکته ها ۷۶
- ترجمه متن - شرح و تفصیل ۷۷
- و الصحيح هذا ... إلا التعلق بالطرفين ۷۸
- ضمائر و نکته ها ۷۹
- ترجمه متن ۸۰
- شرح و تفصیل ۸۱
- ثم إن الإنسان ... بالمعنى الحرفي ۸۲
- ضمائر و نکته ها ۸۳
- ترجمه متن ۸۵

۸۶ شرح و تفصیل

درس هفتم

۸۹ بطلانُ القولین ... لا عَطَطَ الكلام - ضمائر و نکته ها

۹۰ ترجمه متن

۹۱ شرح و تفصیل

۹۳ زیاده ایضاح ... صحیحاً مثل هذا التعریف

۹۴ ضمائر و نکته ها

۹۵ ترجمه متن

درس هشتم

۹۷ الوضع في الحروف ... والوضع له خاص - ضمائر و نکته ها

۹۹ ترجمه متن

۱۰۰ شرح و تفصیل

۱۰۴ الاستعمال حقیق ... الشائعة عند البشر

۱۰۵ ضمائر و نکته ها

۱۰۶ ترجمه متن

درس نهم

۱۰۸ الدلالة تابعة ... لعلم السامع بالوضع - ضمائر و نکته ها

۱۱۱ ترجمه متن

۱۱۲ شرح و تفصیل

۱۱۴ والحق أن الدلالة ... السامع معنى ذلك

۱۱۵ ضمائر و نکته ها

۱۱۷.....	ترجمه متن
۱۱۹.....	و هكذا نقولُ في دلالة ... لها الدلالة فعلاً
۱۲۰.....	ضمائر و نکته ها
۱۲۳.....	ترجمه متن

درس دهم

۱۲۶.....	الوضع شئٌ و نوعی ... عند علماء العربیة - ضمائر و نکته ها
۱۲۸.....	ترجمه متن
۱۳۰.....	وضع المركبات ... فیه النزاع حينئذٍ لفظی - ضمائر و نکته ها
۱۳۱.....	ترجمه متن
۱۳۲.....	شرح و تفصیل
۱۳۳.....	الحقیقة و المجاز ... مجرداً عن كل قيد
۱۳۴.....	ضمائر و نکته ها
۱۳۵.....	ترجمه متن

درس یازدهم

۱۳۷.....	و قد يُقَرَّض ... التَّبَادُرُ يَتَوَقَّفُ على علم غيره
۱۳۸.....	ضمائر و نکته ها
۱۴۰.....	ترجمه متن
۱۴۲.....	شرح و تفصیل
۱۴۳.....	العلامة الثانية ... بل يكون استعماله فيه مجازاً
۱۴۴.....	ضمائر و نکته ها
۱۴۶.....	ترجمه متن

شرح و تفصیل ۱۴۷

درس دوازدهم

إذا لم يَصِحْ عندنا ... يَشْمَلُهُ و يَعْهُ ۱۴۹

ضمائر و نکته ها ۱۵۰

ترجمه متن ۱۵۲

شرح و تفصیل ۱۵۴

تند إِنْ لَوْز ... كالتبادر - ضمائر و نکته ها ۱۵۶

ترجمه متن ۱۵۷

العلامة الثامنة الاطلاق ... حتى يكون علامة لها - ضمائر و نکته ها ۱۵۸

ترجمه متن ۱۵۹

شرح و تفصیل ۱۶۰

درس سیزدهم

الاصول اللفظية ... ان الاستعمال اعم من الحقيقة و المجاز ۱۶۲

ضمائر و نکته ها ۱۶۳

ترجمه متن ۱۶۴

و من هنا نعلم ... الاصول اللفظية ما يأتي ۱۶۵

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۱۶۶

أصالة الحقيقة ... إني أردت المعنى المجازي ۱۶۷

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۱۶۸

أصالة العموم ... أو السامع - ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۱۶۹

أصالة الإطلاق ... بالألفاظ غير العربية - ضمائر و نکته ها ۱۷۰

ترجمه متن ۱۷۱

درس چهاردهم

أصالة عدم التقدير ... فالأصل عَدَمُهُ - ضمائر و نکته ها ۱۷۳

ترجمه متن ۱۷۴

و يُلْحَقُ بأصالة عدم التقدير ... المعروفة في كلٍّ مشتركٍ - ضمائر و نکته ها ۱۷۴

ترجمه متن ۱۷۶

شرح و تفصيل ۱۷۷

أصالة الظهور ... علم الظاهر فيه ۱۷۸

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۱۷۹

و في الحقيقة أنَّ ... التخصيص أو التقييد - ضمائر و نکته ها ۱۸۰

ترجمه متن ۱۸۲

تجتهُ الاصول اللفظية ... بلا فرقي ۱۸۳

ضمائر و نکته ها ۱۸۴

ترجمه متن ۱۸۵

التَّرادُفُ و الإشتراك ... و لا تُهْمُنَا الإطالة في ذلك - ضمائر و نکته ها ۱۸۷

ترجمه متن ۱۹۰

درس پانزدهم

استعمالُ اللفظِ في أكثر ... مثل هذا الاستعمال - ضمائر و نکته ها ۱۹۲

ترجمه متن ۱۹۳

شرح و تفصيل ۱۹۴

الدليلُ إنَّ استعمالَ أيِّ لفظٍ ... فناء العنوان في المُعَنَوَن - ضمائر و نکته ها ۱۹۶

۱۹۸	ترجمہ متن
۱۹۹	على هذا، لا يُمكن استعمال لفظ ... لجموع الشیئین
۲۰۰	ضمائر و نکتہ ہا
۲۰۲	ترجمہ متن
۲۰۳	تنبیہان ... و کذا الحال فی الجمع
۲۰۴	ضمائر و نکتہ ہا
۲۰۵	ترجمہ متن

درس شانزدهم

۲۰۸	و الصحيح عندنا عدم الجواز ... قد عَرَفْتَ استحالته - ضمائر و نکتہ ہا
۲۰۹	ترجمہ متن
۲۱۰	و أما أن التثنية و الجمع ... فی مفرم الماسنون مجازاً - ضمائر و نکتہ ہا
۲۱۱	ترجمہ متن
۲۱۲	الحقیقۃ الشرعیۃ ... مجازاً مشهوراً فی زمانہ (م)
۲۱۳	ضمائر و نکتہ ہا
۲۱۵	ترجمہ متن
۲۱۶	و التحقيق فی المسألة ... بأقرب وقت فی زمانہ
۲۱۷	ضمائر و نکتہ ہا
۲۱۹	ترجمہ متن

درس هفدهم

۲۲۲	الصحيح و الأعم ... على نحو الجاز - ضمائر و نکتہ ہا
۲۲۴	ترجمہ متن

- الثانية: إِنَّ المراد... إلى أصالة إطلاق اللفظ. ضمائر و نكته ها ۲۲۵
- ترجمه متن ۲۲۶
- توضیح ذلك أَنَّ المولى ... مثل قاعدة الاحتياط أو البراءة - ضمائر و نكته ها ۲۲۷
- ترجمه متن ۲۲۹
- و من هذا البيان... في الامتثال بفاقدها ۲۳۰
- ضمائر و نكته ها ۲۳۱
- ترجمه متن ۲۳۲

درس هجدهم

- المختار في المسألة - ضمائر و نكته ها ۲۳۴
- ترجمه متن ۲۳۵
- وهم و دفع الوهم ... وَ هُوَ مستعمل ۲۳۵
- ضمائر و نكته ها ۲۳۶
- ترجمه متن ۲۳۸
- شرح و تفصيل ۲۳۹
- الدفع: إِنَّ هذا التبادل ... هي الحروف الهجائية كُلُّها - ضمائر و نكته ها ۲۴۱
- ترجمه متن ۲۴۳
- وَ على هذا يُلْتَمَع ... لا يَسَعُ تفصيل ذلك - ضمائر و نكته ها ۲۴۴
- ترجمه متن ۲۴۵

درس نوزدهم

- تنبيهان: ۱- لا يَجْرِي ... تصوّر النزاع فيها ۲۴۷
- ضمائر و نكته ها ۲۴۸

۲۴۹	ترجمه متن
۲۵۱	شرح و تفصیل
۲۵۲	لا ثمره للزاع في المعاملات ... و لکنها ثمره نادره
۲۵۳	ضمائر و نکته ها
۲۵۵	ترجمه متن

درس بیستم

۲۵۸	المقدم الأول: مباحث الألفاظ ... المجلد و المبین - ضمائر و نکته ها
۲۶۰	ترجمه متن
۲۶۱	الباب الأول: المشتق ... دلیله
۲۶۲	ضمائر و نکته ها
۲۶۳	ترجمه متن
۲۶۵	شرح و تفصیل
۲۶۷	ما المراد من المشتق ... في كلا الحالتين
۲۶۸	ضمائر و نکته ها
۲۷۰	ترجمه متن
۲۷۱	إنما تشترط ذلك ... لا حقيقة ولا مجازاً
۲۷۲	ضمائر و نکته ها - ترجمه متن
۲۷۳	و على هذا ... ثم زال عنه التلبس
۲۷۴	ضمائر و نکته ها
۲۷۵	ترجمه متن
۲۷۶	و بناء على اعتبار هذين ... و الوقف و الحرية

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۲۷۷

درس بیست و یکم

جریان النزاع فی اسم الزمان ... نفس الوصف - ضوائر و نکته ها ۲۷۹

ترجمه متن ۲۸۰

و الجواب: أن هذا صحيح ... الفرد الآخر ۲۸۱

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۲۸۲

اختلاف المشتقات من جهة ... فعلاً بمبادئها ۲۸۵

ضمائر و نکته ها - ترجمه متن ۲۸۴

و الجواب عن ذلك ... اختلاف كثير ۲۸۵

ضمائر و نکته ها ۲۸۶

ترجمه متن ۲۸۸

درس بیست و دوم

استعمال المشتق ... حقيقة أو مجاز - ضوائر و نکته ها ۲۹۰

ترجمه متن ۲۹۱

نقول: إن الإشكال ... بأنه مجاز ۲۹۲

ضمائر و نکته ها ۲۹۳

ترجمه متن ۲۹۴

المختار: إذا عرفت ما تقدّم ... شاهداً له ۲۹۵

ضمائر و نکته ها ۲۹۶

ترجمه متن ۲۹۷

ثم إنك قد عرفت ... بيان ذلك - ضوائر و نکته ها ۲۹۹

ترجمہ متن ۳۰۰

درس بیست و سوم

البابُ الثانی: الأوامر ... تعریفُ الشیء بالأعم ۳۰۲

ضمائر و نکتہ ہا - ترجمہ متن ۳۰۳

و المراد من «الشیء» من لفظٍ ... علی تعدُّدِ الوضع ۳۰۵

ضمائر و نکتہ ہا ۳۰۶

ترجمہ متن ۳۰۷

شرح و تفہیم ۳۰۸

اعتبارُ العلو فی ... فی الأمر ... و إن استغنی - ضمائر و نکتہ ہا ۳۱۰

ترجمہ متن ۳۱۱

درس بیست و چہارم

دلالة لفظِ «الأمر» علی الوجوب ... فی معنای الموضوع لہ ۳۱۳

ضمائر و نکتہ ہا ۳۱۴

ترجمہ متن ۳۱۵

المبحثُ الثانی: صیغَةُ الأمر ... فی نفسه للفعل ۳۱۸

ضمائر و نکتہ ہا ۳۱۹

ترجمہ متن ۳۲۰

درس بیست و پنجم

و علیٰ هذا فدلُّوا هیئَةَ الأمر ... و غیرہا - ضمائر و نکتہ ہا ۳۲۲

ترجمہ متن ۳۲۳

و إلى هنا یتمّ علی ... و آیاتُ المعنی المجازی ۳۲۴

۳۲۵	ضمائر و نکته ها.....
۳۲۶	ترجمه متن.....
۳۲۷	ظهور الصیغه فی الوجوب ... و کذا الندب.....
۳۲۸	ضمائر و نکته ها.....
۳۲۹	ترجمه متن.....
۳۳۱	و علی هذا العمل فیہ ... الأحادیث الواردة.....
۳۳۲	ضمائر و نکته ها.....
۳۳۳	ترجمه متن.....

درس بیست و ششم

۳۳۴	تنبيهان: الأول: ظهور الجملة مفعول عنه - ضمائر و نکته ها.....
۳۳۵	ترجمه متن.....
۳۳۶	الثاني: ظهور الأمر بعد الحظر ... لا اکثر - ضمائر و نکته ها.....
۳۳۷	ترجمه متن.....
۳۳۹	و أوضح من هذا أن نقول... غير هذه القرينة.....
۳۴۰	ضمائر و نکته ها.....
۳۴۱	ترجمه متن.....
۳۴۲	لتعبدی و التوصلی ... تقدیم امور.....
۳۴۳	ضمائر و نکته ها.....
۳۴۴	ترجمه متن.....

درس بیست و هفتم

۳۴۶	الف- منشاء الخلاف ... ذکر القید و حده.....
-----	--

- ۳۴۷ ضمائر و نکته ها
- ۳۴۸ ترجمه متن
- ۳۴۹ و بعد هذا نقول ... او اصالة الاحتياط
- ۳۵۰ ضمائر و نکته ها
- ۳۵۱ ترجمه متن
- ۳۵۱ ب. حل الخلاف ... قصد الامتثال و استحالتيه
- ۳۵۲ ضمائر و نکته ها
- ۳۵۳ ترجمه متن

درس بیست و هشتم

- ۳۵۵ ج- الإطلاق و التقييد في التسميات الأولية... و سياق ذكرها - ضمائر و نکته ها
- ۳۵۶ ترجمه متن
- ۳۵۸ فإذا نظرنا إلى هذه التسميات ... نحو اللابسط
- ۳۵۹ ضمائر و نکته ها
- ۳۶۰ ترجمه متن
- ۳۶۱ د- عدم إمكان الإطلاق ... إرادة الإطلاق
- ۳۶۲ ضمائر و نکته ها
- ۳۶۳ ترجمه متن

درس بیست و نهم

- ۳۶۵ النتيجة: و إذا عرفنا ... بإطلاق المقام - ضمائر و نکته ها
- ۳۶۷ ترجمه متن

توضیح ذلك: أنه لا ريب ... أنها تعبدية	۳۶۸
ضمائر و نکته ها	۳۶۹
ترجمه متن	۳۷۱
الواجب العيني و إطلاق الصيغة ... أن مراده الوجوب العيني - ضمائر و نکته ها	۳۷۳
ترجمه متن	۳۷۴

درس سیم

الواجب التعيني و ... إلى مزيد بيان مفقود - ضمائر و نکته ها - ترجمه متن	۳۷۶
الواجب النفسي و ... لم تثبت الغيرة - ضمائر و نکته ها	۳۷۸
ترجمه متن	۳۷۹
الفور و التراخي ... على جوار التراخي فيه بالخصوص	۳۷۹
ضمائر و نکته ها	۳۸۰
ترجمه متن	۳۸۱
و قد ذكروا لذلك ... حمل الآيتين على الاستحباب	۳۸۲
ضمائر و نکته ها	۳۸۳
ترجمه متن	۳۸۵

درس سی و یکم

المرة و التكرار ... و هي تقع باطلاً	۳۸۹
ضمائر و نکته ها	۳۹۰
ترجمه متن	۳۹۱
أن يكون المطلوب الوجود ... المصحقة بالوجود	۳۹۲

۳۹۳	ضمائر و نکتہ ہا.....
۳۹۴	ترجمہ متن.....
۳۹۶	هل يدل نسخ الوجوب ... من الترك فقط - ضمائر و نکتہ ہا.....
۳۹۸	ترجمہ متن.....

درس سی و دوم

۴۰۰	و المختار هو القول الثاني ... و ما ذكرناه فيه الكفاية - ضمائر و نکتہ ہا.....
۴۰۱	ترجمہ متن.....
۴۰۲	الأمر بشئ مرتين ... لو حُلِّيَ و نَفْسُهُ.....
۴۰۳	ضمائر و نکتہ ہا.....
۴۰۴	ترجمہ متن.....
۴۰۶	الثانية: أن يكون الأمان ... عن التبادل فضلاً في مفهوم الشرط.....
۴۰۷	ضمائر و نکتہ ہا.....
۴۰۸	ترجمہ متن.....

درس سی و سوم

۴۱۰	دلالة الأمر بالأمر على الوجوب ... التخوين المذكورين - ضمائر و نکتہ ہا.....
۴۱۱	ترجمہ متن.....
۴۱۲	و المختار: أن مجزء الأمر ... في الأوامر الشرعية.....
۴۱۳	ضمائر و نکتہ ہا.....
۴۱۵	ترجمہ متن.....
۴۱۶	الحائقة: في تقسيمات الواجب ... و إتماماً للفائدة - ترجمہ متن.....

- المطلق و المشروط ... فالمشروط و المطلق أمران إضافيان - ضمائر و نكته ها ٤١٧
- ترجمه متن ٤١٨

درس سی و چهارم

- ثم اعلم أن كل واجب ... و ليس هذا موضعه - ضمائر و نكته ها ٤٢٠
- ترجمه متن ٤٢١
- المعلق المنجز ... في وقته المحدد له ٤٢١
- ضمائر و نكته ها ٤٢٢
- ترجمه متن ٤٢٣
- و قد وقع البحث في الكلام ... و القدرة عليها في زمانه - ضمائر و نكته ها ٤٢٤
- ترجمه متن و شرح متن ٤٢٥
- و الثاني: في أن ظاهر الجملة ... إن شاء الله تعالى - ضمائر و نكته ها ٤٢٦
- ترجمه متن ٤٢٧

درس سی و پنجم

- ٣- الأصلي و التبعي ... من قبيل التين بالمعنى الأخير - ضمائر و نكته ها ٤٢٩
- ترجمه متن ٤٣١
- التخييري و التعيني ... فإن تعذر فإطعام سبتين مسكيناً ٤٣١
- ضمائر و نكته ها ٤٣٢
- ترجمه متن ٤٣٣
- و الواجب التخييري ... و لا موجب لإطالة الكلام - ضمائر و نكته ها ٤٣٤
- ترجمه متن ٤٣٥
- ثم إن أطراف الواجب التخييري ... من التخيير المقابل للتعين هنا ٤٣٦
- ضمائر و نكته ها ٤٣٧
- ترجمه متن ٤٣٩

درس سی و ششم

- ۴۴۱..... تم هذا التخيير الشرعي ... أن تحمّل على الاستحباب - ضمانات و نكته ها
- ۴۴۲..... ترجمه متن
- ۴۴۳..... العيني والكفاي ... و منها الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر
- ۴۴۴..... ضمانات و نكته ها
- ۴۴۵..... ترجمه متن
- ۴۴۵..... و الأصل في هذا التقسيم ... لحصول القرض منه
- ۴۴۶..... ضمانات و نكته ها
- ۴۴۸..... ترجمه متن

درس سی و هفتم

- ۴۵۱..... الموشع و المضيق ... من بين لوقت المحدد له
- ۴۵۲..... ضمانات و نكته ها
- ۴۵۳..... ترجمه متن
- ۴۵۵..... و لا إشكال عند العلماء ... و بين جواز ترك أفرادها عدا فرد واحد
- ۴۵۵..... ضمانات و نكته ها
- ۴۵۷..... ترجمه متن
- ۴۵۹..... و القائلون بالامتناع التجاؤا ... فلا حاجة إلى الإطالة في رزها - ضمانات و نكته ها
- ۴۶۰..... ترجمه متن

درس سی و هشتم

- ۴۶۱..... هل يتبع القضاء الأداء؟ ... غير نفيس دليل الأداء؟ - ضمانات و نكته ها
- ۴۶۲..... ترجمه متن
- ۴۶۳..... و في المسألة أقوال ثلاثة ... و يكون تابعا للأداء
- ۴۶۴..... ضمانات و نكته ها
- ۴۶۵..... ترجمه متن

- و المختار هو القول الثاني ... بل يكون أخذاً بالدليلين ۴۶۶
- ضمائر و نكته ها - ترجمه متن ۴۶۷
- نعم، يُمكن أن يُفرض ... خارج الوقت من نوع الأداء ۴۶۸
- ضمائر و نكته ها ۴۶۹
- ترجمه متن ۴۷۰

درس سی و نهم

- الباب الثالث: واهم ... كما أن مادة الأمر ظاهرة في الوجوب - ضمائر و نكته ها ۴۷۲
- ترجمه متن ۴۷۳
- ۲- صيغة النهي ... قَيْدٌ عليه بالدلالة الالتزامية - ضمائر و نكته ها ۴۷۴
- ترجمه متن ۴۷۶
- ۳- ظهور صيغة النهي في التحرر ... بلا فرق من جهة الأقوال و الاختلافات ۴۷۷
- ضمائر و نكته ها ۴۷۸
- ترجمه متن ۴۷۹

درس چهلم

- ۴- ما المطلوب في النهي؟ ... فعلٌ نفساني يقع تحت الاختيار - ضمائر و نكته ها ۴۸۰
- ترجمه متن ۴۸۱
- و الجواب عن هذا التوهم ... يتعلّق بالتارك أو الكف - ضمائر و نكته ها ۴۸۳
- ترجمه متن ۴۸۴
- دلالة صيغة النهي على النوام و التكرار ... (المباحث العقلية) إن شاء الله تعالى ۴۸۵
- ضمائر و نكته ها ۴۸۶
- ترجمه متن ۴۸۷

مقدمه

با توجه به شروح و ترجمه های متعدد اصول فقه مرحوم علامه مظفر (ره) که توسط علماء و فضلاء عزیز نوشته شده و بعضاً بسیار نفیس و ارزنده می باشد چند دلیل موجب گردید حقیر به نوشتن شرح خودآموز اصول فقه مبادرت نمایم:

۱- با عنایت به اینکه شورای محترم مدیریت حوزه علمیه قم در نظام آموزشی کل اصول فقه مرحوم علامه مظفر را در یک برنامه ۲ ساله و در ۴ ترم حدود ۳۱۰ ساعت درسی برای طلاب عزیز برنامه ریزی نموده وظیفه دانستم کتاب اصول فقه را در ۳۰۰ ساعت درسی تقسیم نموده تا دانش پرهزان و طلاب عزیز بتوانند معیاری برای پیشبرد و هر ساعت درسی بدست آورند.

۲- با عنایت به اینکه بعضی از طلاب عزیز و فضلاء گرامی در پایه های پنجم و ششم اشتغال به تدریس دروس ادبیات عرب ندارند در این کتاب سعی گردیده تحت عنوان نکته ها و ضمائری بعضی از عبارات متن اصول فقه تجزیه و ترکیب گردد بصورتیکه کلیات قواعد ادبیات عرب برای عزیزان یادآوری شود.

۳- برای تسهیل در ترجمه و متن خوانی سعی گردید تمام ضائری به مرجع خود برگردانده شود تا تطبیق و ترجمه متن عربی بسهولت برای عزیزان امکان پذیر باشد.

۴- در این کتاب سعی شده قواری که اعراب آن لازم بوده نقش اساسی در ترجمه متن داشته معین شود و از اعراب گذاری غیر ضروری حتی المقدور پرهیز گردد.

۵- علاوه بر اینکه در موارد لازم شرح کافی با ادبیات روان بیان شده است در هر جا قواعد منطقی و نحوی لازم به بیان بوده توضیح داده شده و حتی المقدور از شرح اضافی و خارج از متن کتاب که موجب تشویش ذهن طلاب عزیز می شود پرهیز گردیده است. امید است این شرح و خود آموز مفید فائده برای عزیزان باشد و چنانچه ثوابی بر آن مترتب می باشد به ارواح طیبه اساتید بزرگوار حضرت آیات آقا مجتبی تهرانی، سید ابوالفضل موسوی تبریزی، شیخ احمد مجتهدی تهرانی، سید حسین مصطفوی، حجت الاسلام رئوفی و همچنین حضرت آیت

الله شیخ محمد تقی داودی هدیه نموده و از خداوند تبارک و تعالی طول عمر با عزت برای حضرت آیات، سید محمد ضیاء آبادی شیخ مرتضی مقتدائی، شیخ محمد تقی شریعتمداری، آیت الله جعفری اراکی، آیت الله غروی و حجج اسلام نمازی شاهرودی، طبرستانی جاودان و تمامی اساتید بزرگواری که حقی بر دمه حقیر دارند مسئلت می نمائیم.

www.ketab.ir